

PĂRINȚII SUNT SINGURII SFINȚI PE CARE ÎI PUTEM ÎMBRĂȚIȘA

Vasile TODI

Ard mistuindu-se într-o perpetuă neodihnă existențială. Ard și neașteaptă mereu, cu iubirea lor nevârstnică, la poarta casei, pipăindu-ne hainele din dorința de a scutura protectori, chiar și o floare de cireș coborâtă pe gulerul cămășii, vătămătoare parcă, pentru siguranța noastră, ascultându-ne cu luare-aminte gândurile și poftindu-ne fără vorbe, să ne lasăm toropiți de dragostea lor molcomă și desfătătoare. Bunii noștri părinți!

Privindu-i, așezați pe banca din dreptul casei, ca doi luceferi osteniți de drum pe bolta vieții,

ne gândim, copii fiind, că părintele Arsenie Boca, observa că „Tatăl nostru” e pe jumătate o rugăciune a copiilor către părinte. E rugăciunea și cererea pe care orice copil i-ar putea-o face tatălui său. Parafrazându-l pe veneratul Părinte, voi spune că singura bucurie ce nu dezamăgește dintre dezamăgitoarele bucurii ale oamenilor, e aceea de a ține la piept pe părintele tău, îmbujorat la față de un sânge care să fie al tău și care, doar îngânându-ți numele, să te facă să mai descoperi o dată, duișia pierdută a prunciei.

Voi muri convins că numai respectul pe care noi, copiii, îl purtăm părinților ne poate asigura biletul de intrare în rai. Pentru că părinții sunt

rugăciunile noastre trăite. Ei și numei ei, sunt cea mai sigură relație a noastră cu Dumnezeu.

Întrebat fiind care sunt datoriile copiilor față de părinți după învățătura Sfintei Scripturi, Ava Cleopa spunea: „Să se supună părinților, să asculte învățăturile părinților, să îngrijească pe părinții lor, să cinstească și să veselească inima lor, căci copiii ascultători vor fi binecuvântați. Nu vi se pare că aceste sfaturi sunt pietrele cele dintâi ale drumului ce duce spre Poarta Raiului?

Părinții sunt singurii sfinți pe care îi putem îmbrățișa!

Poeți ai Dobrogei eterne

Farmec de lună

Panaït CERNA

*În ritmul lin al adierii
Doi meri s-alatură-nfloriți,
Șoptind duios în faptul serii
Ca doi amanți înlănțuiți.*

*Se mira floarea și suspină...
În loc de inimi arzătoare
Îndrăgostiții din grădină
Au câte o privighetoare.*

*Un cântec chemător vibrează:
E una din privighetori -*

*Cealaltă tace și vibrează
Cutremurată de fiori.*

*Dar cum apare luna nouă
Sclipind în frunza tremurată,
Privighetorile-amândouă
Încep să cânte - deodată.*

ISTORIA ADEVĂRATĂ A COLONIZĂRII DOBROGEI • ISTORIA ADEVĂRATĂ A COLONIZĂRII DOBROGEI

LEONARD HORVATH

Una dintre temele evitate de istoriografia oficială este cea a colonizărilor cu populație românească a Dobrogei. În ciuda manualelor de istorie, intrarea Dobrogei în componența României în anul 1878 pare să fi fost mai curând un accident istoric decât rezultatul unei strategii deliberate a liderilor românilor.

În anul 1877 avea să izbucnească războiul ruso-turc, la care a participat și România, în calitate de aliată a Rusiei, cu scopul de a-și dobândi independența. Participarea României la război a fost stabilită prin intermediul unei convenții diplomatice, prin care Rusia se obliga, printre altele, să garanteze integritatea teritorială a României, care includea Muntenia, Oltenia, Moldova și trei județe din sudul Basarabiei.

După victoria asupra turcilor, prin tratatele de pace de la San Stefano și Berlin, Rusia țaristă și-a încălcat obligația de a respecta integritatea teritorială a României și a ocupat cele trei județe

Constanța - Hotel Continental

din sudul Basarabiei, care reveniseră Moldovei în anul 1856, în urma Războiului Crimeii.

Pentru a oferi o aparență de onorabilitate acestei încălcări, Rusia a oferit României Dobrogea, ca un fel de compensație. Liderii politici români nu au fost deloc încântați de acest schimb. Dobrogea, o provincie de graniță a Imperiului Otoman, era subdezvoltată din punct

de vedere economic și locuită de o populație majoritar musulmană, rezultată în urma colonizărilor și convertirii la Islam a unui număr mare de creștini din provincie. Bineînțeles, în Dobrogea trăiau și mulți creștini, dintre care majoritatea era românească. Documentele epocii arată că premierul României, Ion C. Brătianu, s-a opus vehement cedării Basarabiei de Sud. Opoziția sa i-a iritat pe reprezentanții Rusiei, care oferiseră inițial o suprafață mai mare României drept compensație, inclusiv orașul Silistra. În cele din urmă, rușii au redus teritoriul oferit drept compensație României și au amenințat că, dacă opoziția lui Brătianu va continua, nu vor mai oferi nimic. Așa că, în cele din urmă, premierul român a acceptat schimbul de teritorii.

Preluarea Dobrogei de către România a generat mișcări importante de populație. Mulți dintre turcii și tătarii din Dobrogea au emigrat în Imperiul Otoman. La fel au făcut și arabii din Dobrogea, care fuseseră colonizați de puțină vreme de către otomani.

Foaia Macedonenilor-Armân'i

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Foaia Comunităților Dobrogea

Noi, armânii din România suntem cetățeni ai României, dar asta nu înseamnă că nu dorim a ne păstra ființa: aceea de armâni

Nicolae CUȘA - Istoric, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România

- urmare din numărul trecut -

mani...

Acum câteva luni ale acestui an, cartea savantului a fost publicată în limba germană în Leipzig în 1895, dar nu a fost tradusă și în limba română. Abia acum...

Cum a apărut acest armân? G. Weigand și-a intitulat cartea Armânii. Cercetări... asupra poporului așa-numiților macedo-romani...

► Prin urmare „popor” și macedo-romani (nu macedoromâni)... Vă voi spune imediat, mai întâi trebuie să subliniem meritul Comunității macedo-armâne din România, Comunitate ce a avut inițiativa și a suportat costurile unei asemenea traduceri; precum și meritul traducerii cărții menționate (deocamdată a vol. I) din limba germană a lui Cristian Bandu, a reviziei traducerii în limba română, studiu critic, note întocmite de Mariana Bara (pentru cei interesați cartea tradusă a lui G. Weigand se află la sediul Comunității din București din strada Vasile Lascăr 26-28, sector II). Dar să vă răspund întrebării domnișoare: cum a apărut acest nume: aromân. Este o creație tot a lingviștilor, istoricilor, scriitorilor atât a celor de origine armână, cât și a celor

români, animați de „tezele ideologiei naționale românești în problematica armânească” (Mariana Bara, <Limba armânească>, Cartea universitară, București, 2007, p. 13). Spre exemplificare: Theodor Capidan, când a citat titlul cărții lui Weigand, „face o eroare” (spune cu delicatețe autoarea studiului critic), induce în eroare, falsifică spunem noi în spiritul adevărului. În loc de Makedo-Romanen - cum este titlul original dat de Weigand, el scrie Makedo-Romänen - mai pe înțelesul tuturor, în loc de Makedo-Romani scrie Makedo-Români; „o distorsionare a titlului”, spune aceeași Mariana Bara, adică o abatere supărătoare de la forma originală a titlului cărții lui G. Weigand. Tache Papahagi indică în bibliografie titlul parțial, fără Makedo-Romanen, la fel și Matilda Caragiu-Marioțianu, cât și alții... Prin urmare, aromân este un cuvânt sau nume inventat după modelul formei român, deși armân este o moștenire din latinescul romanus. Niciodată armânii nu și-au spus aromâni, acest nume fiind folosit în cărți și în limbajul oamenilor culti și preluat și de cei neavizați. Să fim înțeleși domnișoare Silvia Fehete, încerc să prezint acest aspect, să spun lucrurilor pe nume, în niciun caz nu am făcut vreo referire la valoroasele lor opere despre armâni!

Am vrut să spun că termenul Aromunen uti-

lizat de Weigand este forma în limba germană a denumirii Armâni. Denumirea germană Aromunen a fost echivalată greșit sau intenționat în limba română prin Aromâni. Însuși G. Weigand redă de altfel o pronunție regională a cuvântului „armân”, specifică armânilor fărșiroți. Aflându-mă într-o vizită în Albania, în anul 1990, în localitatea Selenitse, unde trăiesc mulți armâni fărșiroți, am întrebat pe unul dintre ei:

- Tsi hii tini? (Ce ești tu?)

Aistu, dinoară în'ndeadi apandisea (Acesta, repede mi-a dat răspunsul):

Mini hiu armân, mini shi tuts aishti di ninga mini. (Eu sunt armân, eu și toți aceștia de lângă mine).

Domnule profesor și scriitor totodată, ultimul cuvânt vă aparține.

► Noi, armânii din România suntem cetățeni ai României, ne-am stabilit aici, aduși de bunicii noștri începând cu anul 1925. Ne-am căpătat această cetățenie în 1935. De atunci, România este patria noastră, în ea ne îndeplinim cu cinste și abnegație sarcinile ce ne revin din apartenența la țara ce ne-a adoptat, dar asta nu înseamnă că nu dorim a ne păstra ființa: aceea de armâni.

INTERVIU CONSEMNAȚ DE SILVIA FEHETE

Vini oara tra să nviats

NICOLAE CARATANĂ

Nu mi ntreabă cât i oara,
ntreabă-mi tsi fatsi fara,
ntreabă-mi tsi fatsi eta
că dureri n-adusi shcreta.
Ntreabă-mi tsi fatsi dorlu
că nu pot să-lj aflu torlu,

ntreabă, tsi lucreadză mira,
s-u-ardă foclu, s-u-ardă pira,
că di când ishm dit soarti
ndzinucljeri n-adusi sh-moarti!

Ma s-mi ntregghi, va tsă răspundu*:
L-bim fărmaclu pân tu fundu.
Oara vini, oara fudzi,

noi âncrutsiljats pi crutsi,
ma ngrupats, sum ploacea-aratsi,
dit murmint avdu nă boatsi:

Ascultats, armânj mârats,
vini oara tra să nviats!

*românismu: răspundu = dau apandisi.

ÎN SFÂRȘIT SE FACE LUMINĂ

NICOLAE CUȘA

La sfârșitul lunii trecute, domnul Ion Caramitru, în numele celor aproximativ 80 de membri ai Societății de Cultură Macedo-Română a semnat un Protocol de colaborare cu Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Prin semnarea acestui protocol, atât domnul Ion Caramitru cât și cei 80 de membri ai Societății de Cultură Macedo-Română se desprind din marea comunitate a Makedo-Armânilor din România, preferând ipostaza de struțo-cămilă. De acum, guvernul României poate socoti Comunitatea Makedo-Armânilor din România ca singura reprezentantă legală.

Ion Caramitru, pe care armânii din România îl respectă sau nu, este președintele Societății de Cultură Macedo-Română, cu un număr restrâns de membri. Această funcție ar trebui să-i permită să se pronunțe în ceea ce-i privește pe armâni, doar în numele acestei Societăți ce cu „onor” o conduce... pe drumuri greșite...

În protocolul semnalat se stipulează o colaborare, a respectivilor semnatari, în vederea stăvilirii pierderii particularităților naționale ale românilor, înglobând însă și pe armâni în aceeași oală cu românii de la sud de Dunăre, amestecând lucrurile și producând confuzii.

DI. Ion Caramitru poate, desigur, să semneze sau să se pronunțe doar în numele Societății de Cultură și nu ca un reprezentant al armânilor; armâni ce-și doresc să-și păstreze identitatea proprie.

O ANALIZĂ A COLONIZĂRILOR AROMÂNILOR ÎN DOBROGEA

- urmare din numărul trecut -

ENACHE TUȘA

Dacă istoromânii și megleromânii sunt puțin numeroși, au identitate etnică slab exprimată și sunt amenințați cu asimilarea totală, aromânii își păstrează identitatea lingvistică și etno-culturală încă prezentă prin limbă și prin păstrarea culturii spirituale și identitare. Aromânii sunt dovada istorică a unei continuități latine milenare în Peninsula Balcanică în ciuda slavizării, grecizării, albanizării și a unor impedimente de ordin politic, social, cultural la care au fost supuși de către guvernele satelor balcanice. Denumirea de vlahi care le-a mai fost dată îi apropie de dacoromâni, ei înșiși numiți valahi. Pe acest considerent statul român s-a implicat în mod cultural și politic în sudul Dunării începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Astfel, au fost deschise un număr de 113 școli și a unor licee care au funcționat în statele balcanice care au facilitat contactul cu literatură română și implicit cu valorile culturii române. Din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, istoria și existența românilor sud-dunăreni sub toate aspectele a stat în central istoriografiei occidentale dar și a celei românești. Constantin Jireček, profesor la universitățile din Viena și Praga a stabilit faimoasa linie de demarcație a romanității balcanice și care avea drept graniță la nord Dalmația, iar la sud Macedonia, teorie susținută la noi de Dimitrie Onciul în lucrarea sa *Românii din Dacia Traiană până la întemeierea Principatelor*. - va urma -

Foaia de Mihai Viteazu

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Am depus toate eforturile, ca începutul noului an școlar, să ne găsească bine gospodăriți

Gheorghe Grameni - Primar al comunei Mihai Viteazu

Pentru a sta de vorbă cu domnul Gheorghe Grameni, trebuie să fii matinal, să te trezești odată cu primele raze ale soarelui, pentru că domnul Grameni, primarul comunei Mihai Viteazu, este un astfel de om. Un om harnic, grăbit, și hotărât în deciziile luate. Din respect pentru timpul său, primul gând înaintea începerii acestui dialog, a fost acela de a fi cât mai concisă.

Domnule primar, vă mulțumesc din începutul dialogului nostru pentru amabilitatea de a accepta să stăm de vorbă pentru „Foaia de Mihai Viteazu”, din cadrul jurnalului regional „Dobrogea”.

► Mă bucur că ați venit, stau cu plăcere de vorbă cu dumneavoastră, deși eu sunt, după cum bine știți, mai mult un om al faptelor și mai puțin al vorbelor.

Domnule primar, cum este receptat jurnalul regional „Dobrogea”, în comuna dumneavoastră?

► Dacă un om se cunoaște după haine, tot astfel și un jurnal se recomandă după aspectul grafic și, s-au mai ales, după conținutul materialelor. Din ambele puncte de vedere, Dobrogea, jurnalul regional „Dobrogea”, face cinste regiunii al cărei nume îl poartă. Ca să revin la întrebarea dumneavoastră, vă asigur că jurnalul regional

„Dobrogea”, stârnește un interes real în comuna noastră și pentru faptul că, cititorii, omul în general, este curios să cunoască și alte localități decât aceea în care locuiește sau cu care se învecinează. Ori, prezența în paginile acestui jurnal, a unui număr mare de localități, duce la mai bună cunoaștere a regiunii noastre, a istoriei sale și de ce nu, a realizărilor actuale ale diferitelor administrații. Intrăm astfel, cu toții, într-o competiție frumoasă.

Ați vorbit de competiție și noi stăm de vorbă la scurt timp după începerea noului an școlar. Cum au fost primiți elevii în școlile comunei?

► Am depus toate eforturile, ca începutul noului an școlar, să ne găsească bine gospodăriți, cu clase curate și un corp profesoral bine pregătit.

Domnule primar, vă aflați la cel de-al patrulea mandat, dovadă clară, că oamenii din Sinoe și Mihai Viteazu vă apreciază activitatea. Putem vorbi deci, cu un om care are o amplă experiență administrativă. E greu să te afli în fruntea unei comune?

► Domnișoară Silvia, ce este ușor pe lumea asta?

Nu știu ce este ușor, dar știu cât de greu este să lucrezi pentru oameni.

► Da este greu, dar când acei oameni care te aleg într-o astfel de poziție cetățenească, sunt cei cu care ai copilărit, alături de care ai crescut

și când propria ta casă, se află alături de ale lor, munca devine o obligație plăcută.

O obligație pusă în slujba celor 3000 de locuitori.

► Conform ultimului recensământ, 3.244. Sunteți extrem de matinal.

► Da, mă trezesc la prima oră a dimineții, așa am procedat toată viața și nu îmi voi schimba niciodată programul.

Ce urăți domnule primar?

► Eu nu urăsc, dar nu suport lenea, minciuna și prefăcătoria.

Aveți și pasiuni extraprofesionale?

► Pentru așa ceva, chiar nu îmi rămâne timp.

Știu că în această lună primăria comunei Mihai Viteazu face angajări.

► Da, în chiar această lună, mai exact în 21 octombrie, la ora 10:00, se va susține proba scrisă în cadrul concursului organizat pentru ocuparea postului de consilier resurse umane, din cadrul compartimentului de asistență socială și resurse umane și consilier asistență socială din cadrul aceleiași departament.

Profit de faptul că putem face cunoscută intenția noastră de a recruta noi cadre, pentru a vă ruga să consemnați că susținerea interviului a fost stabilită pentru data de 23 octombrie, a.c., la ora 13:00, la sediul instituției noastre.

Dialog consemnat de
Silvia FECHETE

Importanța școlii în comuna noastră

GEORGIANA DRĂGAN

După vizita la primăria din Mihai Viteazu, următoarea a fost la liceul din localitate.

Sala de clasă

Am descoperit aici o unitate pusă la punct cu tot ce trebuie. Liceul Tehnologic „Mihai Viteazu” este un furnizor de educație cu nivele preșcolar, primar, gimnazial și liceal având în componență următoarele structuri: Școala Gimnazială Nr. 1 Sinoe, Grădinița cu program normal Mihai Viteazu, Grădinița cu program normal Sinoe.

Învățământul profesional și tehnic trebuie să contribuie prin oferta educațională și calitatea formării profesionale a absolvenților la dezvoltarea durabilă a comunității care sprijină această ofertă educațională, asigurând de asemenea, coeziunea economică și socială.

Terenul de fotbal din curtea școlii

Mihai Viteazu un punct important pe harta Dobrogei

Adina ENĂCHESCU

Astăzi „Cartea Verde a județului Constanța” situează localitatea Mihai Viteazu în partea de nord-est a județului, la o distanță de 60 km de portul la Marea Neagră – Constanța, până la limita cu localitatea Baia din județul Tulcea, și deține împreună cu localitatea Sinoe o suprafață teritorial administrativă de 20607 ha, din care 10194 ha reprezintă ape, respectiv – lacul Sinoe.

Din punct de vedere geografic face parte din cadrul Complexului Razelm – Sinoe, important obiectiv turistic, situat la marginea sudică a Podișului Casimcea, podiș cu o altitudine cuprinsă între 200-250 m.

LA MIHAI VITEAZU ISTORIA ÎNCĂ SE SCRIE

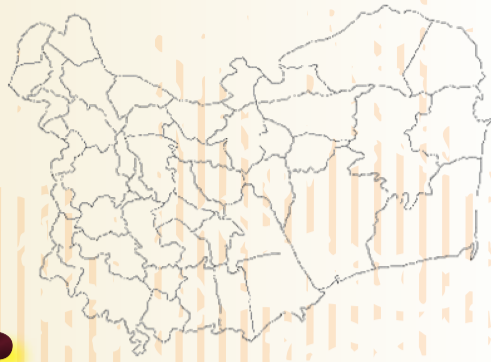
NARCISA COVĂȘAN

Vestigii vechi de milenii, extrem de importante pentru reconstituirea corectă a istoriei vechii provincii Moesia Inferior, din care făcea parte și teritoriul numit astăzi Dobrogea, continuă să fie descoperite. Un astfel de obiectiv istoric se află în comuna Mihai Viteazu, la aproximativ 1 kilometru Sud Est de biserica din sat, în locul cunoscut de localnici ca Dealul Mormintelor. Potrivit arheologilor constănțeni, situl respectiv este o dovadă a locuirii permanente în antichitate, pe o perioadă care se întinde de-a lungul unui întreg mileniu.

Biserica din localitate

Foaia de Baia

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Pe Nicu Ianuș l-am cunoscut ca fiind un familist desăvârșit, un creștin desăvârșit, dar am descoperit în el și un primar desăvârșit

Dumitru BACALU - Viceprimar Baia

fost în acest an?

► A fost mult mai spectaculos decât în anii anteriori. Am avut invitați de seamă care ne-au onorat oaspeți de la prefectură și Consiliul Județean. S-au întors mulți cetățeni care sunt plecați în străinătate, anul acesta au fost mult mai mulți decât anii trecuți și asta mă bucură. Au venit foarte multe persoane din comunele învecinate. A fost un spectacol frumos!

Domnule viceprimar pe lângă salutul de început și pe lângă aprecierile referitoare la comună pe care le-am făcut cunoscute în numerele trecute ale revistei, aș vrea să începem acest dialog referindu-ne la cel mai recent eveniment pe care l-ați sărbătorit și anume „Zilele comunei Baia”. Cum a

Aș vrea să vorbim despre administrația locală, în care activați de câtă vreme?

► Din anul 2000, am fost consilier local, iar ca viceprimar activez de un an de zile.

Am înțeles că aveți rădăcinile într-un sat aparținător comunei și anume în Geamurila de Sus.

► Da, sunt născut și crescut în această așezare care ocupă un loc aparte în inima mea.

V-ați născut și ați crescut acolo, iar de o bucată bună de vreme vă petreceți timpul în Baia, spuneți-mi domnule viceprimar: s-au schimbat multe de-a lungul anilor în această comună?

► Nu multe, foarte multe! Acum avem toată comuna alimentată cu apă, am terminat acum în vară asfaltarea drumului Baia-Panduru și multe altele.

Câți kilometri?

► Șapte kilometri. Apoi alți unsprezece kilometri între Gaugagia-Camena. Am început pietruirea pe Camena și Geamurila de Sus și Panduru.

O mulțime de obiective și de atâția ani același primar.

► Vreau să vă spun că dacă pe Nicu Ianuș l-am cunoscut ca fiind un familist desăvârșit, un creștin desăvârșit, am descoperit în el și un primar desăvârșit. Edilul nostru nu are loc în birou să-și atârne diplomele obținute în decursul mandatelor.

Il cunoașteți chiar din perioada copilăriei?

► I-am cărat chiar bilețele de dragoste soției, doamnei Aurica. Eu eram pe atunci un tânăr care făceam totul contra cost, plata era ciocolata. Pot să spun că sunt o familie model, un exemplu pentru comună, eu vă stau drept martor. Ca și primar nu mai vorbesc, domnul Ianuș a ieșit mereu din primul tur și nu cu cincizeci plus unu ci cu peste optzeci la sută.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

ZIUA COMUNEI BAIĂ

DANIELA MARCU

Sărbătoarea satului meu se petrece la începutul toamnei atunci când roadele sunt puse în hambare, când mustul din struguri

Domnul primar al comunei noastre, ing. Nicolae Ianuș alături de îndrăgita interpretă de folclor Niculina Stoican

rii chihlimbarii s-a prefăcut într-un vin dobrogean curat, când pământul este pregătit să se odihnească pînă-n primăvară. Și tocmai după aceasta sătenii mei se odihnesc puțin și petrec o zi în sărbătoare. Prin frumoasele rânduri, scrise de o doamnă învățătoare al cărui nume sperăm să vi-l dezvăluim într-un frumos interviu în numărul următor al revistei ne-a fost prezentată „Ziua comunei Baia”.

De ziua ei, comuna a fost sărbătorită printr-un concert al unor artiști cunoscuți, precum: Irina Loghin, Ion Amititeloai, Raoul, Niculina Stoican și Aurel Mihai. Evenimentul a fost prezentat de Gioni Moraru, iar în deschidere domnul primar, Nicolae Ianuș a ținut să mulțumească celor prezenți:

Inima mi-e plină de emoție, dar și de imensă bucurie că sunt, astăzi, alături de dumneavoastră la cea de-a treia ediție a zilelor comunei Baia. Este o sărbătoare care aduce un plus de viață comunității, ne dă un sentiment de apartenență. Stimați concetățeni, mi-ar plăcea să consider această zi o sărbătoare a renașterii, pentru că toate realizările comunei Baia, a făcut ca ea să renască, iar lucrul acesta a fost posibil datorită muncii noastre, a mea, a consilierilor locali și să știți că nu ne vom opri aici, vom continua

să facem lucruri deosebite împreună pentru toți iubitorii comunei. La Baia prin voință, dorință și determinare se pot face lucruri care să dăinuie în timp. Eu personal voi sprijini orice fel de inițiativă care duce la dezvoltarea economică și nu numai a localității noastre. Construim pentru viitorul copiilor noștri, dar ne respectăm în același timp părinții și bunicii și pentru că tot am vorbit despre oameni, trebuie să se înțeleagă că investițiile care se fac în comună se fac pentru ei.

Facem mai mult decât să modernizăm o localitate, construim o comunitate în care să trăim cu demnitate și în care să fim mândrii că trăim. Mulțumesc tuturor celor care sunt și au fost alături de mine și celor care au depus efort în organizarea acestui eveniment. În final vreau să vă asigur că Baia este pentru mine pe primul loc în opțiuni.

DASCĂL ÎN SATUL MEU

Înv. MIRELA DRAGNEA

Dintre instituțiile de cultură, poate nici una nu i-au fost închinată mai multe eforturi decât școlii.

Școala Baia și-a găsit un loc special în inima mea datorită copiilor minunați pe care îi are.

Mediul rural își păstrează reticenta față

de nou/modern din dorința de a conserva un anumit „modus vivendi”. Este un spațiu care poate fi modelat și îndreptat spre inovatie datorită cadrelor didactice care se implică.

În prezent Școala din satul Baia are cadre calificate (un caz fericit știind că dascălii în general fug de mediul rural), cinci educatori, șase învățători și unsprezece profesori. Pragul școlii este trecut în fiecare zi de aproxima-

tiv 500 de elevi. Există trei corpuri de clădire numite: Școala de la biserică, Școala mare din centru, Școala de la gară.

Înființată pe la 1880 școala din satul Baia avea doar învățământ primar. În deceniul următor a luat ființă gimnaziul.

Te simți împlinit ca dascăl atunci când stârnești interesul pentru cunoaștere.

Foaia de Cumpăna

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

SPECTACOLUL TOAMNEI - ROD AL CUMPĂNENILOR

Silvia FECHETE

Doamna primar, Mariana Găju alături de doamna primar al comunei Băișoara județul Cluj, Susana Luca

Cumpăna la cea de-a opta ediție a Festivalului „Rodul Pământului - Zilele Recoltei la Cumpăna” a adus nu doar noutate locuitorilor comunei, ci și multe surprize plăcute celor care au

vizitat pentru prima dată așezarea sau au fost oaspeți. Am avut bucuria să fim și noi goști în localitatea dobrogeană unde stadionul burdușit de bunătați și roade ale pământului au răspândit în aer un miros de început de toamnă. Într-un cadru superb amenajat, au urcat pe scenă ansambluri din toate zonele și interpreți consacrați.

Unul dintre invitații de onoare a fost doamna primar Susana Minodora Luca - primar al comunei Băișoara, județul Cluj, care ne-a vorbit despre vizita în Cumpăna, dar și despre prietenia care o leagă de doamna primar.

Vin tocmai din creierul munților, din munții Apuseni pentru a aduce salutului meu de bucurie. Cu cea mai mare căldură o salut pe sora și prietena mea, doamna primar Mariana Găju și pe dragii mei cumpăneni. Sunt pentru a șasea oară la acest festival și mă bucur că se menține această tradiție; este obligatorie păstrarea obiceiurilor noastre pentru că trebuie să punem accent pe cultură. Prin obiceiuri, tradiții ne arătăm identitatea noastră românească. Aș dori să subliniez faptul că pe mine din Ardeal, de o altă culoare politică și pe doamna primar din Dobrogea, de culoare roșie, ne-a unit dorința de a face ceva pentru comunitate, ne-a unit ceea ce am dorit să facem pentru a progresa comunitatea noastră administrativă, noi am pus un mare accent acolo la Strasbourg, în Consiliul European unde ne-am întâlnit pentru prima dată pe cultură, știind că prin cultură ne putem integra în valorile materiale, culturale și spirituale. Să știți că am discutat foarte mult despre obiceiurile noastre din Ardeal și cele din Dobrogea,

suntem primari din mediul rural care reprezentăm România. Acum doamna primar lucrează la Bruxelles, este în Comitetul Regiunilor, este în Consiliul Comunelor și Regiunilor, unde este vicepreședintă, la fel sunt și eu vicepreședintă în Congresul Puterilor Locale și Regionale în Comisia cu probleme de actualitate pe 47 de țări. E o bucurie și totodată o mândrie pentru că activăm acolo la Strasbourg pentru prosperitatea comunelor noastre, pentru a duce faima românilor mai departe. Să știți că noi nu facem politică pentru că știm că rodul pământului și omenia nu au culoare politică. Am venit cu sufletul deschis, atât pentru a saluta cumpănenii, cât și musafirii doamnei primar. Am venit pentru a vedea și a compara realizările care s-au făcut în Cumpăna cu realizările din comuna Băișoara. Eu reprezint o comună de munte, unde iarna în jur de cinci luni avem ză-

padă. Faptele se văd pentru că doamna primar este antrenată în tot felul de proiecte și iată că așezarea Cumpăna s-a dezvoltat fantastic. Acest lucru se datorează edilului și Consiliului Local. Și am să închei cu ceea ce trebuia să încep de fapt, și anume, cum am cunoscut-o pe doamna primar Mariana Găju; ne-am întâlnit la Strasbourg, acolo unde se vorbea despre România, acolo unde am sărit amândouă să ne apărăm țara, asta s-a întâmplat acum unsprezece ani, de atunci am rămas prietene. „Sunt frunze care nu cad niciodată” spune o maximă românească, sunt oameni, locuri, fapte care nu se pot uita, deși uitarea este o lege a firii. Eu nu o pot uita pe prietena mea cea mai bună, omul meu de suflet, sora mea mai mică, cum îi spun eu, pentru că avem foarte multe lucruri în comun. Am învățat una de la alta, am învățat de la colegii noștri primari din 47 de țării de la Strasbourg. Avem ce culege de la alte țări, iar rodul muncii noastre îl punem aici la comunitatea pentru care lucrăm ca mai departe copii

să beneficieze de toate roadele muncii noastre.

Mulțumindu-i respectuos doamnei primar, am plecat mai departe ca să aflăm dacă toată pregătirea este și pe placul celor care și-au înșirat de-a lungul spațiului verde tarabele pe care stăteau îmbietoare produse în fața cărora îți lăsa gura apă. Aici am stat de vorbă cu Tudora Prodan, comerciant din Constanța:

Am fost și anul trecut. Este foarte bine pregătită această sărbătoare, mereu primăria din Cumpăna se organizează foarte frumos. E lume multă, mai mulți decât anul trecut și asta este bine pentru noi comercianții.

Nu am stat departe nici de participanții care se mișcau de pe un picior pe altul în ritmul muzicii folclorice. Am luat câteva impresii de la doamna Maria Baganu care a venit la „Ziua Recoltei” tocmai din Adamclisi:

Am venit din Adamclisi pentru că am auzit de Ziua Recoltei; este pentru prima dată când am venit și m-a surprins plăcut, este foarte frumos, îmi place. Un mare „bravo!” doamnei primar pentru organizare.

Grătare, mici, legume, fructe, produse tradiționale și multă muzică bună, acestea au fost ingredientele celei de-a XIII-a ediții a Festivalului „Rodul Pământului - Zilele Recoltei la Cumpăna”. Mai mult, ziua de duminică a adus și o premieră, respectiv, cea mai lungă plăcintă dobrogeană, măsurând 40 de metri, care a fost împărțită tuturor celor prezenți. Este o ediție binecuvântată de Dumnezeu prin vremea frumoasă care a fost, dar mai ales prin prisma multitudinii ansamblurilor care au poposit la Cumpăna să încante locuitorii și toți oaspeții. Am constatat sâmbătă seară că acest stadion este neîncăpător pentru toți cei care ni s-au alăturat. Mulțumim din suflet tuturor celor care au fost prezenți în aceste două zile de sărbătoare, la Cumpăna, a declarat primarul comunei Cumpăna, Mariana Găju.

AMBASADORUL CHINEI ÎN ROMÂNIA, ÎN VIZITĂ LA CUMPĂNA

Andreea VASILIU

O delegație oficială condusă de Excelența Sa, Xu Feihong, ambasadorul Republicii Populare Chineze în România, s-a aflat în vizită în comuna Cumpăna.

Vizita pe care a întreprins-o domnul ambasador în comunitatea noastră a avut loc ca urmare a semnării acordului de înfrățire între orașul Zhuanghang din districtul Fengxian, Shanghai și comuna Cumpăna, județul Constanța, acord semnat la 3 noiembrie 2014, a declarat primarul

Mariana Găju.

Primul moment al vizitei delegației oficiale în Cumpăna s-a desfășurat la sediul Primăriei, unde Excelența Sa a parcurs cartea de onoare și albumul de fotografii ce reprezintă principalele momente ale vizitei în comuna Cumpăna a președintelui Hua Guofeng, în anul 1978. De asemenea, au avut loc discuții împreună cu reprezentanții administrației publice locale privind oportunitățile viitoare de colaborare și cooperare în vederea prosperității comune și a consolidării relațiilor de prietenie.

Foaia de Slava Cercheză

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Slava Cercheză este comparată cu stațiunea Sinaia, avem o zonă superbă și ne mândrim cu ea

Valentin HARALAMBIE - Secretar al comunei Slava Cercheză

Dacă cineva mi-ar spune acum că într-o altă viață am trăit în Slava Cercheză cu siguranță i-aș da dreptate. Este localitatea care mi s-a lipit de suflet de la prima vizită. Așezată între dealuri împădurite, localitatea este binecuvântată cu oameni harnici și credincioși. Unul dintre aceștia este

chiar domnul secretar Valentin Haralambie. De la el am aflat care sunt motivele de mândrie ale oamenilor din comună, dar și mâhnirile lor.

Domnule secretar, mi-ați povestit cu atâta drag despre câțiva dintre copiii care vă fac cinste localității, încât ar fi păcat să nu-i facem cunoscuți și cititorilor jurnalului regional „Dobrogea”.

► Da. Iosif Chirilă este unul dintre ei. Vrem să-l facem cetățean de onoare, drept pentru care i s-a atribuit o denumire de stradă, aceasta se va numi Strada Campionului. Avem tineri cu care ne mândrim, mai avem un alt Iosif este vorba de Iosif Anisin. Până de curând am avut echipa de mini baschet „Lucașfăruș Slava Cercheză” care în ultimi 25 de ani a fost campioană națională și vicecampioană națională la juniori

la baschet. Acum domnul antrenor a ieșit la pensie, dar este altcineva care va prelua echipa. Din păcate numărul de copii scade, avem clase în care sunt doar patru copii. Foarte mulți sunt plecați în străinătate. Spre exemplu, este undeva lângă Bilbao un sat întreg populat cu peste 300 de etnici de-ai noștri, și-au făcut și biserică acolo. Nu există străduță pe care să nu se vorbească românește. Sunt mulți plecați pentru că se câștigă mult mai bine acolo.

Se întâmplă ca peste tot, bănuiesc, ca în perioada vacanței, vara să vină acasă.

► Da, în august vin majoritatea. Atunci avem cereri multe de eliberări de buletine, certificate de naștere sau alte acte care le sunt necesare. E o perioadă foarte aglomerată pentru noi.

Spuneți că a început școala cu un număr de copii foarte mic.

► Avem o școală modernă, problema e că numărul de copii este foarte mic, față de localitatea vecină unde sunt clase formate din câte două grupe. Noi cu Slava Rusă de abia reușim să formăm clase de opt, zece copii și atunci e nevoie ca profesorii să predea simultan.

Ați spus că sunt foarte mulți tineri plecați, v-ați gândit să-i atrageți spre casă?

► N-ai pentru ce să-i aduci acasă, nu prea ai

ce să le oferi. Avem mulți copii care pleacă la studii superioare, termină facultăți, dar nu găsesc de lucru. Vă pot da exemplu pe fata unei colege care a terminat masterul cu nota zece, dar lucrează ca și ospătar pentru că nu găsește în domeniu. Nu există oferta zilei de mâine și atunci la ce să-i chemi acasă.

Ce proiecte pregătiți pentru anul ce vine și câte s-au realizat din cele pregătite pentru anul acesta?

► Avem în derulare un proiect amplu pe măsura 322, pentru drumuri, pentru canalizare, alimentare cu apă. Suntem o comună care are în procent de 70% drumurile asfaltate, ceea ce zic eu că nu e puțin lucru. Alimentarea cu apă este extinsă în procent de 90%, canalizarea în Slava Cercheză este realizată în procent de 80%, iar în Slava Rusă este undeva la 60%, deci stăm destul de bine la acest capitol. Pentru noi a fost și este importantă infrastructura, mai ales că în ultima perioadă avem o invazie de constănțeni, care cumpără locuri pentru case. Slava Cercheză este comparată cu stațiunea Sinaia, avem o zonă superbă și ne mândrim cu ea.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

MĂNĂSTIREA DE CĂLUĞĂRI „USPENIA”

MAGDALENA ISTRATE

Se preconizează că pe la sfârșitul sec. al XVII-lea, un grup de călugări credincioși ruși s-a stabilit în nordul Dobrogei de astăzi, care pe vremea aceea era sub dominație turcă, și, mai precis, în valea dintre satele Slava Rusă, Slava Cercheză și Fântâna Mare (fostul Bajbunar), numită Valea Bajbunarului. Aici au găsit

zonă propice supraviețuirii cât și păstrării în bune condiții și siguranță a credinței ortodoxe de rit vechi și a culturii proprii. La început, au trăit ascunși în pădure, locuind în colibe și hrube. Venirea și așezarea lor în această vale se preconizează a fi între anii 1680-1769, când este construit și primul lăcaș de închinăciune. Stareț la acea vreme era ieromonahul Evfrosin, era de fapt și preotul mănăstirii. Acesta va muri la scurtă vreme, iar mănăstirea rusă ortodoxă de rit vechi (nu stil vechi) va rămâne fără preot multă vreme, până în anul 1846 când rușii lipoveni și-l vor alege ca mitropolit pe fostul mitropolit al Bosniei, care era fără eparhie la acea vreme, Ambrosie. Acesta a hirotonit foarte mulți preoți și episcopi pentru credincioșii ortodocși de rit vechi din România.

De la începuturi și până în prezent, mănăstirea se autogospodărește. Ocupația la acea vreme ca și acum a călugărilor este – Molitva, rugăciunea de zi de zi, apoi activitățile administrativ-gospodărești.

În mănăstire există două biserici: Biserica mare cu hramul „USPENIA”, care în traducere înseamnă „Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria)”, sărbătorit pe 28-29 august (stil nou), adunându-se pelerini de pe întregul teritoriu românesc și nu numai.

- va urma -

Мой родной край – особенное и интересное место

Весна, на небе выходит радостное солнышко. В полях еще белеет снег, песни птиц звучат на расстоянии. В воздухе пахнет подснежниками, воздух свежий и чист.

Я помогаю бабушке в саду. Наш фруктовый сад украшен ароматными цветами, а розы будут цвести в ближайшее время. Лето проходит быстро так как каникулы всегда ученикам не хватают.

А вот уже Сентябрь, листья начали желтеть и постепенно падают. В саду яблоня полна сочных фруктов. Мама и бабушка собирают виноград, а я с сестрой собираем желтые, душистые айвы на квас. Птицы летают по небу и поют свои прощальные песни, готовясь к отлету в теплые края. Мой дом и мои родные места всегда прекрасные, независят от времени года. До сих пор нечего необычного. А теперь я расскажу чем особенные наши места.

Между добруджскими горами расположенное мое родное село, Русская Слава. Здесь живут русские старообрядцы. Село небольшое, но красивое и уютное. Недалеко леса и зеленые поля, а здесь красивые дома, чистые улицы, все говорят о том что здесь живут люди порядочные и которые любят труд. Неподолку, в дремучем, липовом лесу, стоит Успенский Монастырь. Там живут Архиепископ и монахи. В центре находятся две славных церкви окружены домами и кельями. Храм малой церкви – Михайла Архангель, а большой церкви – Успение Пресвятой Богородицы. В большой церкви находятся мощи Дады, Гаведаи, Каздои и Гааргала. Здесь в день храма – 15 августа\ 28 августа собираются русские липовани со всех сторон в огромном количестве. Это главный праздник и событие за весь год. Бывает красиво, славно, торжественно, красочно, радостно для души. Приезжают много священников и верующих, служба в храме получается славной и душевно-радостной. И так Успение становится главным праздником липован. Рядом с селом построен женский монастырь. Храм малой церкви – Казанская Богородица, а храм большой церкви – Введение Пресвятой Богородицы. А в центре села построены два храма, там священник мой дедушка, отец Лукиан. Вот там только что отметили торжественно храм Василия Великого, Новый Год по старому а дети ходили по домам и поздравляли «Сею, вею, посаиваю, с Новом Годом поздравляю!...» Вот в таких прекрасных местах я проживаю, где люди добрые, гостеприимные.

И так Русская Слава является духовным центром всех старообрядцев Добруджи и не только. Я счастлива что мое детство проходит в таком чудесном, славном месте. Надеюсь я смогла и вас всех об этом убедить.

Анна Василиев, ученица шестого класса
Черкезская СЛАВА

Foaia de Bata

Oaspeți în Țara Dobrogei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

ION MICURESCU

VASILE TODI

Aflându-mă departe de Țara Banatului și, simțind la ceas de înserare cum se așează frigul între stele, mă apropiu de alfabetul cu prieteni și deslușindu-l, orice depărtare îmi pare o dulce povară. Unul din cei aflați în azbucă cu tovarăși, este inginerul Ion Micurescu, primarul comunei Bata. Atunci când voiesc să-l supăr, adaug malițios în prezentarea sa: și soț al scriitoarei Delia Micurescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, și tată a două doctorițe. Dar asta numai atunci când sunt atins de crâmpiele firii mele alintate de Dumnezeu. În rest, spun despre dânsul că dincolo de înțelepciunea de a dura în frumusețe pilduitoare o familie adânc ancorată în spiritul creștin, badea Ion, este omul de *da* și de *nu*, bărbatul născut să moară la locul și pe vorba sa.

Când toamna ruginește în codrii bățani, el deschide, anual, *Marele Festival al Vânătorilor*,

cel mai mare festival de acest gen din România. Atunci, sub atenta supraveghere a doamnei sale, badea Ion, îmbracă costumul său de vânător imperial, cinstindu-și astfel mii-le de oaspeți, niciodată mai puțini, porniți spre comuna Bata din toată Țara Banatului, a Ardealului, ba și din alte țări românești. Festivalul durează cât *Nunta Zamfirei*, adică trei zile, acestea fiind și singurele sale zile de concediu.

În rest, se străduie să facă din comuna Bata, o așezare de frunte a Țării Banatului. Și lucru de mirare: el chiar a reușit să îndeplinească acest țel, dar muncește ca și când a uitat. Pentru fapta sa, în fața unei săli arhipline a „Teatrului Municipal” din Lugoj, în anul 2013, Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric i-a conferit cea mai înaltă distincție: „Diploma de Excelență cu Plachetă”. Motivația Senatului: *Ca semn al preuirii și al înaltei aprecieri pe care o avem pentru serviciul nobil, pus în slujba*

creșterii prestigiului comunei Bata, a vocației și demnității sale spirituale, precum și pentru respectul constant arătat Țării Banatului.

Cu acest om, am petrecut, în nopțile lungi de iarnă, ceasuri de aleasă desfătare sufletească. La vremea când ninsoarea se cerne peste munții Zărandului, badea Ion, trimite după mine sania cu doi cai murgi poftindu-mă, de fiecare dată, în sala cu trofee vânătoarești, lângă focul molcomuț al șemineului, să însoțim mâncărurile vânătoarești cu vinul roșu, cu povești numai de dânsul știute și cu cântece al căror dor, sparge lacrima lăutarilor. Și orice început de astfel de întâlnire, amfitrionul meu, îl binecuvântează cu vorbele Sfântului Apostol Pavel: „Totul ne este permis, dar nu totul ne este și de folos.”

De aici, din Dobrogea apostolică, unde noaptea coboară albastră peste întinderea neagră a mării, de atât de departe de tine, *Sara bună, bade Ioane!*

PENTRU OASPEȚII DOBROGENI ȘI NU NUMAI...

Acolo unde acum un secol și jumătate, baronul Mocioni de Foeni a cumpărat castelul și domeniile Bata-Bulci, iar în localitatea Bata, la intrarea în sat, dinspre Lipova, a construit un conac de vânătoare, se găsește azi, pensiunea „LA BADE IOANE”.

Turiștii pot poposi și la *Căsuța din Copac* precum și la *Casele țărănești* decorate cu mobilier vechi și restaurat. Un număr de zece camere cu două sau trei paturi, oferă o ambianță rustică în condiții de confort total, fiecare cameră având baie proprie.

Camera trofeelor este locul în care „mistrețarul” (Badea Ion - proprietarul pensiunii) dă frâu liber poveștilor vânătoarești.

Castelul din Bulci, rămâne emblema care încununează excursia în comuna noastră în care mai puteți vizita un autentic sat în miniatură cu căsuța veselă a lui Ladislau Heleport.

Din preparatele noastre bănățene și vânătoarești enumerăm aici doar câteva:

- *tocăniță de mistreț cu mămăliguță,*
- *sarmale din vânat,*
- *tochitură de cerb lopătar,*
- *șuncă și slană tradiționale bănățene,*
- *cârnați afumați și jumări de porc,*
- *murături în butoi de stejar,*
- *papricaș (sau popricaș, cum zice bănățeanul!) de găscă,*
- *friptură de curcan,*
- *plăcintă cu mac și nucă sau oci gi măță.*

Dragi cititori ai jurnalului regional „Dobrogea”, în parcul pensiunii „Bade Ioane”, se află cea mai lungă tiroliană din județul Arad!

- va urma -
-R-

EMBLEMA TURISMULUI BĂȚAN - CASTELUL DIN BULCI

GRAȚIAN NEAMȚU

Cunoscuta familie Mocioni a deținut mai multe proprietăți impresionante în Banat, dar cea încărcată de legende, rămâne Castelul din satul Bulci, comuna Bata.

FESTIVALUL VÂNĂTORILOR DE LA BATA

NICOLETA TOMESCU

Manifestarea a avut și în acest an invitați deosebiți veniți din tot județul și chiar

Domnul primar ing. Ion Micurescu primind oaspeții

din cele vecine, reprezentanți ai AJVPS Arad, oameni politici locali, parlamentari, primari. O prezență aparte a fost a senatorului Traian Igaș care – sprijinit activ de ajutoare măiestre a oferit tuturor felii generoase de pită de Pecica cu unsoare de porc, cu boia și bucăți mărunte de ceapă roșie! Au mai fost: parlamentarii Claudia Boghicevici, Eusebiu Pistru, Ioan Șcheau, președintele Consiliului Județean, Adrian Țolea, prim-vicepreședintele PNL Arad Iustin Cionca, reprezentanți ai UVVG Arad, președintele Camerei de Comerț, Gheorghe Seculici, dr. Corina Crișan, reprezentanți din partea Primăriei Arad, primari din comune învecinate și nu numai.

Cei prezenți au putut urmări și probele festivalului care au fost: simularea unei vânători cu șoim, prezentarea grupelor și tradițiilor vânătoarești specifice fiecărei grupe și evaluarea trofeelor, proba de ceane cu preparate vânătoarești, demonstrație de tras cu arcul, de lu-

crul cu câini hărțuitori la țarc: proba de mistreț. După festivitatea de premiere a urmat degustarea de produse vânătoarești.

Spectacolul folcloric i-a avut la debut pe cei mai tineri dansatori ai zonei, coordonați de un inimos dascăl după care a urmat evoluția ansamblului Florile Mureșului din Vladimirescu; soliștii voacali: Larisa Horvath, Ionuț Langa, Lioara Boscu, Nicolae Sporea. Sărbătoarea s-a încheiat cu un foc de artificii.

Foaia de Tulcea

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Aceste realizări cu care ne mândrim în momentul de față, nu ar fi fost posibile fără implicarea domnului primar Constantin Hogeș

Stere ȘACU - Primar al orașului Tulcea

nu ușoară, în care vă aflați azi, aceea de primar al municipiului Tulcea, mai lasă timp liber cetățeanului Stere Șacu?

► Poziția în care mă aflu acum implică întâi de toate multă responsabilitate. Ca primar, este necesar să ai capacitatea de a identifica cerințele comunității și de a te implica cât mai mult în îndeplinirea acestora. Cea mai mare parte a timpului mi-o dedic activității și misiunii mele, însă, reușesc să îmi rezerv și puțin timp pentru problemele personale.

Privind retrospectiv, care sunt realizările pe care le-ați evidențiat cu prioritate?

► Dacă privim retrospectiv, doresc să menționez faptul că toate aceste realizări cu care ne mândrim în momentul de față, nu ar fi fost posibile fără implicarea și dăruirea domnului Primar Constantin Hogeș. Așadar, printre proiectele mari care merită amintite, se numără:

- Reabilitarea sistemului de apă potabilă și apă uzată pe 80% din străzile Municipiului Tulcea;

- Reabilitarea în procent de 95% a sistemului de iluminat stradal din Municipiul Tulcea;
  - Reabilitarea fațadelor blocurilor din zona centrală a Municipiului Tulcea;
  - Reabilitarea integrală a străzilor Orizontului și Prislav (variante de trafic greu al orașului);
  - Reabilitarea și ecologizarea Parcului și Lacului Ciuperca (suprafața totală de aprox. 35 ha);
  - Reabilitare integrală și remodelare Piața Civică;
  - Realizare Bazin didactic de înot - Municipiul Tulcea;
  - Realizare patinoar - Municipiul Tulcea;
  - Îmbunătățirea infrastructurii de drumuri în zona FLAG în suburbia Tudor Valdimirescu;
  - Extindere sistem de apă potabilă din zona FLAG în suburbia Tudor Valdimirescu;
  - Construcția și reabilitarea mai multor piețe agroalimentare din municipiul Tulcea;
  - Reabilitare și turnare covor asfaltic pe 23 de străzi din municipiu numai în anul 2015.
- Ce probleme se află pe agenda dumneavoastră azi, așteptând o rezolvare urgentă?*

► Pot spune că primul proiect pe lista priorităților este Reconstrucția ecologică a Polderului Zaghen, al cărui termen de finalizare este sfârșitul acestui an, deci un termen foarte scurt. Deși constructorul ne-a dat asigurări că lucrările se vor finaliza până la data limită, stadiul actual de execuție fiind de 50%, îmi exprim temerea față de nerealizarea la

termen a lucrării, care ar reprezenta nu numai un eșec al unei investiții cu două premii naționale pentru cel mai bun proiect de mediu realizat în spațiul public, dar va avea și un impact negativ asupra bugetului local, întrucât va trebui să returnăm toți banii. Din păcate, motivul pentru care s-a ajuns în această situație, este legat strict de procedura de licitație. Au fost nu mai puțin de patru proceduri, din cauza deselor contestații, întregul proces de contractare a unui executant durând doi ani de zile. Noi am cerut Ministerului Mediului fazarea investiției pentru următoarea perioadă de programare, dar, din nefericire, solicitarea noastră a fost respinsă.

Cum ați soluționat problema energiei termice în acest an?

► Problema cu care ne confruntăm în ceea ce privește furnizarea energiei termice este legată de faptul că furnizorul de gaze solicită plata în avans a gazelor naturale, ori acest lucru este dificil de realizat, întrucât încasările societății care are în administrare sistemul centralizat de termoficare în sezonul de vară sunt mici. Astfel, ca și anul trecut, am solicitat un sprijin financiar din partea Guvernului pentru a efectua plata în avans și sperăm ca răspunsul să fie unul pozitiv. În altă ordine de idei, suntem pregătiți pentru începerea furnizării energiei termice.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

CEA MAI VECHIE BISERICĂ din TULCEA

TEODORA MATEI

Așezată în centrul orașului Tulcea, Biserica „Schimbarea la Față” este cunoscută de credincioși sub denumirea de „biserica rusească”. Este o oază de lumină, liniște și binecuvântare în mijlocul tumultuos și aglomerat din centrul orașului. Și astăzi, de mai bine de două veacuri, clopotul cel mare al bisericii, în greutate de aproximativ două tone, cheamă la rugăciune pe toți credincioșii.

Majoritatea documentelor arată că, în anul 1736, altele că între anii 1834-1840 (dar puțin plauzibile), populația de origine slavă: ruși, cazaci zaporogeni, care au descins pe teritoriul de astăzi al municipiului Tulcea, venind din părțile Ucrainei și de pe Don, a pus temelia unei biserici care a fost construită din paiantă, acoperită cu stuf, sub formă de casă țărănească. Această biserică a rezistat până în anul 1864, când, datorită creșterii continue a populației, s-a luat hotărârea de a se construi o altă biserică de dimensiuni mai mari.

CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE „PANAIT CERNA”, EDIȚIA A XII-A

NATALIA FLORESCU

În ideea continuării tradiției de prețuire a poetului tulcean pe meleagurile sale natale, Centrul Cultural „Jean Bart” Tulcea a organizat și anul acesta Concursul Național de Poezie „Panait Cerna”, ediția a XII-a. Concursul își propune să stimuleze creația literară a tuturor celor care nu au debutat editorial în condiții de deplină libertate de creație.

ARBITRUL TULCEAN URȘU, CEL MAI LONGEVIV din ROMÂNIA

SIMONA ANDRONESCU

Cel mai longeviv arbitru de handbal, potrivit Federației Române de Handbal (FRH), este tulceanul Valentin Ursu.

În copilărie, Ursu a început handbalul în 1987, la Clubul Sportiv Școlar Tulcea, ca extremă dreapta; apoi, în timpul stagiului militar, a continuat ca sportiv la Steaua II București, ca apoi să joace pentru Calculatorul București din 1985 până în 1990, anul desființării clubului.

Foaia de Vultur

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

PLANURI DE DEZVOLTARE ÎN COMUNA VULTURU

OANA VIȘAN

Funcționarii administrației publice locale ai comunei Vultur lucrează în această perioadă la actualizarea planului urbanistic general (PUG) și la realizarea strategiei de dezvoltare a localității. Ca să înțelegem mai exact ce înseamnă acest lucru și ca să ne dăm seama asupra acestei chestiuni am ascultat declarația domnului primar, Eugen Berbec:

În urmă cu cinci luni de zile am început să lucrăm la actualizarea PUG-ului comunei, în aceasta fiind trecute și toate obiectivele ce urmează să fie construite. Concomitent se realizează și strategia de dezvoltare a localității. Sperăm ca până la sfârșitul anului să finalizăm aceste documente foarte importante pentru accesarea proiectelor ce au ca scop dezvoltarea și modernizarea comunei.

De asemenea, în această perioadă se finalizează și inventarul domeniului public și privat al comunei, o lucrare de amploare ce presupune inventarierea, însușirea unde este cazul a tuturor bunurilor din domeniul public și privat. După finalizarea acestuia, Consiliul Local va emite o hotărâre de consiliu, care potrivit legii va fi transmisă către Consiliul Județean Constanța.

LĂCAȘ DE CULT CU ISTORIE ȘI TRADIȚIE

CORINA DUMITRESCU

Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, se află amplasată în centrul localității, construită din anul 1888, la 200 de metri, nord, fața de locul în care a fost zidită prima biserică a comunității.

Construită în stil bizantin se caracterizează prin plan cruciform care reiese din apariția absidelor în pereții laterali, împărțită în trei încăperi, pronaos, naos și altar, ultimele două despărțite între ele prin catapeteasmă.

Aspectul exterior este simplu și sobru cu două turle, iar interiorul bogat biserică fiind pictată de un pictor anonim din Galați.

LA VULTURU UNIFORMA ȘCOLARĂ NU A RĂMAS DOAR O AMINTIRE

GEORGIANA MATEI

În anul 1885 a luat ființă prima școală, pe locul unde se strângeau copiii sătenilor să poată descifra buchiile „Abece-darului lui Creangă”.

Trebuie amintit că profesorul Constantin Pârvescu a întemeiat pentru prima oară, o monografie a satului Cartalu și a obiceiurilor sătenilor, rămase și azi punct de reper în activitatea școlii din Comuna Vultur.

Școala cu clasele I-VIII Vultur funcționează astăzi cu un număr de 86 de elevi și 12 cadre didactice.

În drumul nostru prin comună am dat peste două eleve care poartă cu mândrie uniforma școlară și care ne amintesc cu plăcere de anii de școală în care cordeluța și cămașa albă ar fi clasat cu siguranță pe un loc inferior blugii rupte și bluzele prea scurte.

CULTURĂ ȘI ARTĂ ÎN CASĂ NOUĂ

DANIELA RADU

Căminul Cultural din comuna Vulturul a fost reabilitat și dotat cu echipamente pentru organizarea diverselor manifestări artistice și nu numai. Pentru că se afla într-o stare avansată de degradare, în 2011 clădirea a fost închisă, iar în 2012 a fost preluată de Consiliul Județean Constanța. Acum, căminul este mândria satului și a fost inaugurat în prezența oficialităților.

„Această construcție a intrat în reabilitare capitală sprijinită total din punct de vedere financiar de către Consiliul Județean Constanța”, a adăugat primarul comunei. Căminul Cultural se adaugă clădirilor reabilitate în ultima perioadă la Vultur.

COMUNA VULTURU SUSȚINE TURISMUL DOBROGEAN

Complex Balnear Fortuna - PERFORMANȚĂ ÎN SĂNĂTATE

OANA VIȘAN

Deschis în fiecare zi a anului, Complex Fortuna din Eforie Sud vă oferă serviciile de înaltă calitate ale bazei de tratament Fortuna. Procedurile fizioterapeutice, kinetoterapia, piscina cu apă sărată, serviciile SPA de înaltă clasă și multe activități de vacanță vă stau la dispoziție pentru a vă oferi o experiență de neuitat. Vacanță sau recuperare medicală? Le puteți avea pe ambele! V-am pregătit o vacanță dedicată sănătății!

- împachetări cu nămol și parafină

- masaj terapeutic, sabay și cu nămol
- mezoterapie și reflexoterapie
- drenaj limfatic și kinetoterapie
- electroterapie cu laser
- ultrasunete
- magnetoterapie și SWT
- laborator de analize medicale
- medici specialiști
- balneolog
- medicină generală
- recuperare și fizioterapie.

Foaia de Crucea

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Toți colegii de lângă mine care lucrează în administrație, mi-au fost elevi și asta este cel mai frumos răspuns pe care l-am putut primi

Gheorghe FRIGIOI - Primar al comunei Crucea

Domnule primar orice întâlnire cu dumneavoastră este o bucurie spirituală și pentru faptul că stau de vorbă cu un dascăl de profesie, cu un om al locului, cu o personalitate. Aș vrea să vă întreb, ca dascăl ați modelat atâtea și atâtea generații de copii, v-ați eternizat cu siguranță în memoria lor. Domnule primar care este sfatul cel mai prețios pe care credeți că l-ați dat elevilor dumneavoastră și-l întâlniți astăzi la ei?

► Întotdeauna am vrut să cred că este foarte important ceea ce ni se transmite genetic, educația de acasă este foarte importantă, iar despre respect și bunătate nu mai vorbesc. Spre exemplu, un dascăl trebuie să se prezinte în fața copiilor ca un model de ținută, de vorbire, de comportament. Sunt lucruri care rămân în sufletul copiilor și o pot spune cu un pic de modestie, chiar dacă astăzi nu mai lucrez în învățământ, mai sunt copii care spun „când o să fiu mare mă îmbrac și mă port ca domnul primar”. E un lucru foarte frumos să fii un model pentru alții. Eu vreau să cred așa cum am crezut întotdeauna despre toți cei care lucrează în învățământ că sunt niște modele speciale, poate Sadoveanu în Domnul Trandafir a creionat cel mai frumos dascăl român și cred că aproape toți ne identificăm cu acel model din opera marelui prozator.

Spuneți-mi, domnule primar, pentru cititorii

jurnalului „Dobrogea” ce rol joacă soția în ajutorul unui bărbat care dorește să devină un model?

► Și de data aceasta o să fac apel la zicerile tradiționale, populare; se spune că bărbatul este capul, dar femeia este gâtul, capul fără gât nu există. În tot ceea ce face un bărbat, referindu-ne acum la administrația publică, la funcția de reprezentare pe care o are un primar, cred că a avea alături acel om deosebit pe care ni l-am dorit, pe care l-am iubit și îl iubim și bineînțeles nu în ultimul rând, îl respectăm, este spuneam foarte important și o spun de multe ori și soției că eu am fost unul dintre bărbații norocoși ai acestei lumi și mi-aș dori ca numărul norocoșilor să fie cât mai mare.

Norocul și-l mai face și omul?

► Cu siguranță, pentru că din dorința de a cunoaște, de a înțelege înseamnă ați face un pic norocul și cu mâna ta. Dacă nu încerci să-l înțelegi, să-l respecti, să nu crezi că dacă natura a fost darnică cu tine, ți-a oferit o anumită înălțime, un anumit volum, ești puternic. Putea ți-o da înțelegerea față de ceilalți, nu forța fizică. Cu cât îi înțelegi mai mult pe ceilalți cu atât ești mai puternic, pentru că acei oameni vin să-ți ceară ajutorul. Din totdeauna am crezut că cei care bravează prin forță fizică sunt lași, chiar fricoși.

A fost o vreme în care v-ați gândit că v-ați ales un drum greșit atunci când situația în învățământul românesc a fost grea?

► Niciodată nu m-am gândit că răsplata materială trebuie să justifice munca sau acțiunea. Vreau să cred încă o dată că acei oameni care

lucrează în învățământ, care sunt dascăli și știu ce au de făcut, își înțeleg menirea și nu vorbim la modul ideal, ci la modul real. Sunt oameni care își înțeleg menirea, știu ce fac și de ce fac și așa cum spuneam și la prima întâlnire noi în învățământ avem acele întrebări: De ce fac? Cum fac? Pentru cine fac? Cu ce fac?. Dacă nu ai răspuns la aceste întrebări într-o anumită ordine nu vei afla rezultate, nu vei avea bucuria ca unul dintre copii să spună eu am fost elevul lui cutărescu.

Mi-ați luat întrebarea de pe buze, pentru că urma să vă întreb dacă și dumneavoastră ați găsit răspunsul la aceste întrebări.

► Răspunsul eu îl găsesc în primul rând la toți colegii de lângă mine care lucrează în administrație, mi-au fost elevi și asta este cel mai frumos răspuns pe care l-am putut primi.

Am văzut că v-ați îngrijit ca la început de an școlar toți copiii să aibă cele trebuincioase. Primăria a ajutat școala și anul acesta.

► Comunitatea, comuna Crucea în cazul de față este o familie și într-o familie nu poți, spre exemplu, dacă ai doi copii sau trei, doi să îi trimiți cu toate cele trebuincioase la școală, iar unuia să nu-i dai nimic. În felul asta am gândit și eu alături de cei din Consiliul Local, din conducerea școlii, din administrație. Trebuie să-i înțelegi pe toți, să-i sprijini pe toți, pentru că toți sunt importanți, indiferent dacă bunul Dumnezeu a fost cu unii mai darnic sau mai puțin darnic.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
Prof.dr. ANA-MARIA COTOȘPAN

„Fii JURNALIST PENTRU O ZI” A AJUNS LA CRUCEA

Pentru prima dată în comuna Crucea, concursul „Fii jurnalist pentru o zi” ne-a adus multe surprize plăcute. La invitația doamnei director al Liceului Tehnologic din Crucea, Mariana Dincă am parcurs o mulțime de materiale scrise de elevii acestei școli. Pentru creativitate și originalitate, luna aceasta premiul jurnalului „Dobrogea” se îndreaptă către Hlihor Marian-Petruț, clasa a VII-a B.

ÎMPĂRĂȚIA TOAMNEI

Toamna a pășit pe covorul arămiu, îmbrăcată cu o rochie din frunze ca focul și brodată cu picuri de rouă ca mărgăritarele neprețuite. Cu mantia ei ruginie, împrăstie frunzele din copaci. Cosițele ei aurii sunt prinse cu un ciorchine de struguri care o îmbie și îi face obraji roșii. Ochii ei sunt ca două smaralde.

Pe cerul de jad ca un cuib răsturnat din care cad păduri de aur, se arată ca o fantasmă soarele bătrân, fără puterea de a mai străluci, lăsând grele lacrimi de mărgăritărele ce curg ca un izvor printre stânci. Privesc frunzele ruginii și ramurile împodobite de culoare și lumină. Culorile toamnei sunt fără egal: de la galbenul pal, la roșul de foc. A început să ruginească frunza-n codru și în vii, ziua s-a făcut mai mică, noaptea vine mai devreme iar pământul își dăruiește rodul. Frunzele dorm amețite de fierbințeală vinului, iar viile - își zornăie grelele salbe. Strugurii zac pe tava de argint a brumei. Toamna pictează frunzele cu condeiul ei fermecat din aur, cu diamante și rubine în forme de frunze de salcâm. Culorile ei preferate sunt galbenul și ruginiul. Pomii sunt în sărbătoare, toți poartă paltoane roșcovane. Merii din livadă s-au rușinat de gutui și sunt galbeni de gelozie pe strugurii din vii ce se distrează cu miremele îmbătătoare ale vinului. Nucul bătrân se gândește la vremea când își va pierde frunzișul des și răcoros. Toamna îi șoptește vântului să fure frunzele din pomi și să le jertfească pe altarul de foc. Păsările se înșiră în zbor ca un fir de telegraf, izgonite de viscol.

Pe ogoare oamenii își strâng recoltele pe care le vor pune în cămările înmiresmate. Toamna răsplătește munca de peste an și pregătește natura pentru iernile grele și geroase. Animalele își strâng provizii și se adăpostesc în scorburi pentru hibernare.

Amurgul se așterne ca o păclă groasă peste natură. În acest ceas de pace toți dorm la căldura focului aprig.

Toamna este ca o împărăteasă cu o harfă care adoarme întreaga natură cu melodia vântului ei.

PROFESOR COORDONATOR FLORENTINA TRIFU
MARIAN-PETRUȚ HLIHOR, CLASA A VII-A B

OAMENI DIN ȚARA DOBROGEI

GHEORGHE FRIGIOI

Din ziua în care am achiesat la propunerea colegei mele Silvia Fechete de a prezenta Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, proiectul de extindere a activității noastre jurnalistice și în alte țări românești, am conștientizat că drumurile noastre, pe harta Sfintei Români, nu vor fi numai un răsfaț spiritual, că prin hotărârea noastră de a fi prezenți pe mai multe fronturi de bătălie: Banat, Dobrogea, Ardeal, Moldova, nimic nu ne mai poate fi trecut cu vederea. Merită?

Dacă până la întâlnirea cu domnul Gheorghe Frigioi, primarul comunei Crucea, am tergiversat răspunsul, acum depun mărturie că da, merită să slujești semenii cu cuvântul într-o țară în care există, muncind, un astfel de om. Un bărbat care, în alte vremi, ar fi fost un avangardist social, a ales să fie dascăl, adică un om care trăiește gândindu-se mereu la alții, pentru ai ajuta să se „rătăcească” pe calea cea bună.

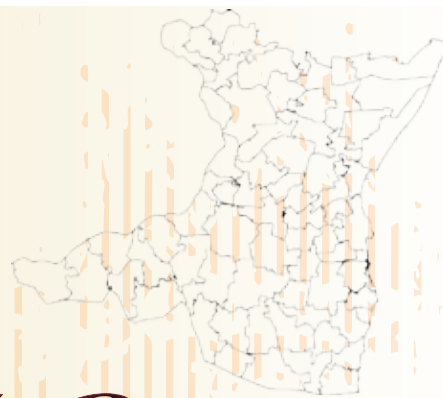
Ei bine, în acest început de octombrie în care se plimbă toamna prin grădini / cu faldurii hlamidei plini / de crizanteme, Gheorghe Frigioi, bărbatul elegant, care își însoțește cultura profundă, cu un exemplar limbaj gestual și o politețe militară, adică sobră și sinceră, m-a primit în biroul său de primar al comunei Crucea. Aveam în fața mea, un om pe care hainele stăteau... domnește. Un gentelman român și, cum s-a dovedit ulterior, un interlocutor admirabil. Un om împăcat cu toți și mai ales cu el, pentru că a avut înțelepciunea de a nu lăsa să-i scape dragostea vieții sale, care peste ani, i-a dăruit o față ce a desăvârșit trinitatea familială.

Am plecat din biroul său încredințat că un astfel de om, dialogul cu un astfel de om, ridică instantaneu nivelul conversației pe acel piedestal de unde întâlnirea poate fi socotită un eveniment.

Conducându-mă până la poarta instituției, în care mare parte din funcționari sunt foști elevi ai săi, mi-a petrecut, protector parcă, brațul pe după umăr, spunându-mi: „Domnule Todi, avea dreptate Argezei, până la cărți, din trecerea omului pe pământ, rămânea cimitirul. Ei bine, cimitirul a fost învins de bibliotecă.”

Vasile TODI

Foaia de Cogealac

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Îmi doresc să pot determina oameni de afaceri, români sau străini, să investească în comuna noastră

Gheorghe ALEXA – Primar al comunei Cogealac

Domnule primar, stăm de vorbă la scurt timp după începerea noului an școlar, un an care în comuna Cogealac, pornește sub cele mai bune auspicii.

▶ Este adevărat că începutul de an școlar nu ne află nepregătiți.

Avem, mai bine zis, elevilor le sunt asigurate condiții optime de desfășurare a activității de învățământ.

Ați participat la deschiderea anului școlar?

▶ Am participat cu convingerea că îmi îndeplinesc astfel, nu numai datoria de primar, dar și aceea de părinte.

Domnule primar, orice am face, o discuție cu un conducător de administrație, ajunge la punctul care marchează cuvântul venituri.

▶ Este firesc, cu atât mai mult cu cât întreaga țară traversează o perioadă dificilă din punct de vedere economic. Totuși, noi nu ne putem plânga din acest punct de vedere, gospodărindu-ne chiar și din surse proprii, cum ar fi: impozitul pe clădiri și terenuri, taxele de transport, cota parte din impozitul pe salarii precum și cota repartizată de Consiliul Județean Constanța.

Cogealacul având totuși...

▶ Cogealacul, comuna Cogealac, având o economie bazată în special pe agricultură și creșterea animalelor.

Dacă am vorbi și despre situația socio-economică a zonei, ce ar fi de evidențiat?

▶ Cred că aici putem consemna, fără a exagera, dotarea, în proporție de 71% a locuințelor cu instalații de alimentare cu apă. Mai putem aminti de străzile comunei cu rețele de distribuție a apei și canalizare, de cca. 50% din total.

Că veni vorba de străzi, ați și modernizat o mare parte din străzi.

▶ Da, în proporție de 50% din lungimea totală, putem spune, nu spune, ci vedea, că sunt modernizate.

Domnule primar, pentru un om aflat la primul său mandat, aveți cu ce motiva și o nouă candidatură.

▶ Vedeți, eu sunt un întreprinzător particular, căruia nu-i este absolut necesară această funcție, dar nici nu poți să nu o accepți, atunci când oamenii locului în care trăiești, te aleg.

Nu mi-ați vorbit despre stația de epurare...

▶ Da, nu am amintit nici de depozitele de deșeuri aflate pe o suprafață de 68.200 mp.

Domnule primar, am început cu școala, să revenim la ea. Aveți un liceu cu...

▶ Cu 11 săli de clasă, cu un atelier și cu o

frumoasă sală de sport.

Pe raza comunei?

▶ În comuna, sunt funcționale încă 4 școli generale cu 32 de săli de clasă, 3 grădinițe cu 6 săli de clasă, 3 cămine culturale și o bibliotecă.

Nici cu spațiul alocat activităților sportive nu stă rău Cogealacul.

▶ Deloc, avem un teren de fotbal, unul de handbal și un teren acoperit de volei.

La capitolul sănătate?

▶ Un dispensar modern și două puncte sanitare la Râmnic și Tariverde, în care oferă consultații cinci medici.

Domnule primar, cred că cititorii jurnalului „Dobrogea”, atât ei cât și oamenii de afaceri, și-au conturat din dialogul nostru, o imagine a unui Cogealac, a unei comune dobrogene, în care se poate locui civilizată și în care se pot determina investiții.

▶ Îmi doresc să pot determina oameni de afaceri, români sau străini, să investească în comuna noastră, asigurându-i din partea administrației locale, de tot sprijinul.

Vă mulțumesc.

▶ Și eu vă mulțumesc, dorind, atât locuitorilor comunei mele, cât și cititorilor jurnalului „Dobrogea”, numai bine.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

IMPORTANȚA ȘI EFICIENȚA COMUNEI NOASTRE

ELIZA ZDRU

Nu mai este o noutate că localitatea Cogealac a fost cuprinsă în unul dintre cele mai importante proiecte ale țării noastre în domeniul energiei eoliene.

Parcul eolian de la Fântânele și Cogealac se întinde pe o suprafață de 600 de hectare și este unul dintre cele mai mari parcuri eoliene funcționale din județul Constanța este cu 240 de turbine și o capacitate totală instalată de 600 MW, în condițiile în care un reactor al Centralei Nucleare-Electrice Cernavodă are puterea electrică de circa 700 MW.

PREGĂTIRI PENTRU ȘOSEAUA DE CENTURĂ

ANA MARIA POPA

Reprezentanții primăriei Cogealac se ocupă de dosarul necesar pentru obținerea finanțării unei șosele ocolitoare a comunei. Primarul Gheorghe Alexa consideră că centura este indispensabilă, din cauza traficului greu din zonă:

Avem nevoie de o centură ocolitoare, cetățenii se plâng deja de deteriorarea caselor din cauza traficului greu. Avem parcurile de eoliene în zonă, iar traficul greu este intens, așa că trebuie să găsim o soluție. În plus, o bucată de vreo 3 km deja există, am mai avea nevoie doar de 9 km, adică de câteva sute de mii de euro.

Acesta speră să obțină finanțare de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, așa cum s-a întâmplat în cazul celui mai recent proiect al autorității locale, de reabilitare a străzilor din comună.

LOCUITORII DIN COGEALAC AU DONAT SÂNGE PENTRU SEMENII LOR

ELENA ȘTEFĂNESCU

Centrul Regional de Transfuzii Sanguine Constanța, Primăria Cogealac și Centrul Medical de Permanență dr. Pândichi au organizat la sfârșitul lunii septembrie o acțiune de donare de sânge. Persoanele care au donat sânge au beneficiat la cerere de șapte tichete de masă pentru produse alimentare, o zi liberă la locul de muncă, în ziua donării, în cazul donatorilor salariați, o zi scutire de la frecvență în ziua donării în cazul elevilor, studenților și militarilor. Au beneficiat, totodată, și de decontarea cheltuielilor de transport în comun între localitatea de domiciliu și localitatea unde se efectuează donarea de sânge.

OAMENI DIN ȚARA DOBROGEI

O întâlnire cu un director de teatru întotdeauna poate fi folosită ca o incursiune în lumea artei, a poveștilor, a vieții din și de după spectacol. Deschiderea doamnei director Dana Dumitrescu m-a făcut să mă așez cu încredere în fotoliul confortabil și să dialogăm cu ușurință despre greutățile cu care se confruntă Teatrul de Stat din Constanța.

Doamna director, nu de multă vreme conduceți Teatrul de Stat din Constanța. Uităndu-vă în urmă cum ați denumi această perioadă?

A fost o perioadă destul de grea pentru că noi în ultimii ani ne-am scufundat puțin din cauza situației generale financiare, dar am reușit lucruri la care nici nu mă așteptam. Desigur că în proiectul meu de management există niște obiective clare pe care trebuie să le parcurgem an de an. Mi-am propus un număr de premiere și au ieșit mai multe, ceea ce nu poate fi decât bine. Mi-am propus să fim prezenți în festivaluri în țară și iată că într-un singur an calendaristic se vor face șapte. Obiective există, planuri există, important e să fie și soarta de partea noastră.

Că tot ați vorbit de premiere, ce ați pregătit pentru stagiunea care urmează?

Noi am început în toamna trecută cu „Trei surori” de Cehov în regia lui Dominic Dembinski, spectacol care a fost preluat de Televiziunea Română și a fost difuzat pe TVR 2, apoi am mai avut o premieră cu „Niște Năroji” după texte de Marin Sorescu, a urmat „Razna prin povești” după Ion Creangă, „Visul unei nopți de vară” de William Shakespeare, „Menajeria de sticlă” după T. Williams, „Metamorfozele iubirii” după autori antici, spectacol care vreau să reprezinte un fel de preambul a ceea ce ne-am propus ca festival de teatru pentru anul viitor, festival de teatru antic. Acum urmează să se intre în repetiții cu un spectacol după un text al lui Matei Vișniec, în regia lui Radu Dinulescu, spectacol care se va juca atât în limba română, cât și în limba franceză. Îl pregătim ca să mergem în vară la festival la Avignon în Franța. Noi am mai fost plecați la Avignon tot cu un spectacol de-a lui Vișniec, am jucat acolo o lună de zile, asemenea și în alte două orașe din Franța, tot cu acel spectacol.

Aș vrea să-mi povestiți puțin de echipa care vă este alături. Ce vise nutriți pentru ea?

Teatrul nu se face decât în echipă, e o condiție primordială. Eu asta le-am spus de la început, absolut toți trebuie să urmărim același scop. La început de stagiune am ținut o ședință în care le-am mulțumit tuturor că au mers alături de mine cu toată încrederea și că ne-am atins obiectivele pe acest an.

Sunteți entuziasmată de echipa pe care o aveți, vă văd vorbind cu drag despre colegii dumneavoastră și probabil îi vedeți și pe cei tineri crescând sub ochii dumneavoastră, iar asta cu siguranță produce un soi de atașament.

Da. Din păcate nu am foarte mulți tineri. Eu predau și la facultate, la Universitatea Ovidius, încerc să mai trag câte un student, doi, în funcție de dorința lor, de talentul lor, de dăruirea lor și îi aduc ușor, ușor în spectacolele noastre. A fost destul de greu să aducem tineri pentru că nu am avut posturi, salariile sunt sub orice critică. În ziua de azi, un tânăr care vine la teatru, trebuie într-adevăr să fie complet pasionat.

Care este salariul unui actor angajat în teatru?

Salariul minim pe economie. Este absolut de neimaginat.

Cred că ne-am obișnuit ca în această țară cultura să nu fie răsplătită.

Eu cred că se consideră că noi facem aceste lucruri din plăcere, din dragoste, numai că, trebuie să se înțeleagă că este o profesie, chiar dacă noi o iubim. Sunt ani de pregătire în spate, pregătire intensă și permanentă, nu-ți permiți să te lași pe tânjeală, pentru că săptămână de săptămână actorii ies în fața publicului. În

această meserie nu ai niciodată pauză. Noi suntem și foarte puțini în țară, cred că undeva la cinci mii de actori în toată România, vorbesc de cei angajați. Toți cei care lucrează în instituții de cultură, inclusiv muzee, biblioteci și altele, sunt în jur cincisprezece mii în toată țara asta. Și atunci mă întreb, chiar așa greu este să răsplătești cum se cuvine un asemenea număr?

Nu sunt ei, doamnă, cei care duc numele țării, faima țării mai departe?

Exact. Consider că artiștii sunt ambasadorii ai țării, dar din păcate nu sunt percepuți așa, pentru că din nefericire în ultimii ani noi am asistat la o promovare a unor pseudo-vedete, actorii nu au fost importanți, nu au fost solicitați. De regulă au fost solicitate persoane care aduc rating. Pe mine acest rating m-a cam înnebunit. Eu consider că acest rating îl mai și formezi, dacă pe piață se oferă doar proastă calitate până la urmă omul cu asta se va învăța. Nu este îngrijorător pentru cei care au deja o educație și o vârstă, mi se pare extrem de îngrijorător pentru tinerele generații pentru că nu mai au modele și repere, iar asta este extrem de grav. Noi am avut niște modele în viață și în carieră.

Îmi puteți sublinia unul care v-a marcat de-a lungul carierei?

Fiecare actor atunci când e tânăr își propune să fie ca un actor mare, cunoscut. Nu pot să spun că am avut această dorință, să fiu ca cineva anume, doar că mi-am dorit

DANA DUMITRESCU

pe care o aveau actorii atunci când eram eu copil. Societatea s-a schimbat, iar acum principiile sunt altele. Profesia noastră e chiar un mod de a fi, nu e doar o profesie, ea există și în rest.

Trebuie să fi fost câțiva actori pe care abia așteptați să îi vedeți în spectacole?

Mie Mariana Mișu îmi place într-un mod special, dar nu este singura. Eu am o teză de doctorat pe tema „Mari actrițe ale scenei românești în filmul românesc”, pentru că noi chiar am avut mari actori și este păcat că sunt dați uitării. Și acum sunt convinsă că sunt oameni extrem de buni și extrem de talentați, doar că ei nu au fost puși în valoare. Multă lume spune că nu mai sunt actorii de altă dată, dar de unde știm? Poate că sunt, dar acei actori de altă dată erau peste tot, erau în filme, erau la televiziune, erau la radio, erau în țară, în turnee. Acum sunt imposibile aceste lucruri, ca să pleci, spre exemplu într-un turneu ai nevoie de finanțare exterioară, pentru că n-ai cum să-ți permiți hoteluri și diurne și mese la o întreagă echipă. Eu zic că trebuie să nu avem idei preconcepute și să fim mai deschiși, să nu gândim că doar ce a fost, a fost măreț. Nu e vina actorilor că nu mai este așa, ei sunt foarte deschiși și foarte dornici de a-și face profesia.

Aveți funcția de manager de instituție culturală, dar la bază sunteți actriță. Se mai aplică la dumneavoastră eticheta „actorul e tot timpul actor”?

Eu fac foarte bine diferența între lucruri și îmi doresc ca și ceilalți să o facă. În momentul în care eu sunt la spectacol, sunt actriță și atât. Când am de rezolvat chestiuni administrative atunci devin director, dar la mine lucrurile sunt clar separate, nu le amestec niciodată.

Care este cel mai frumos dar pe care îl face spectacolul unui artist de teatru?

Întâlnirea cu publicul. Mie îmi plac foarte mult și repetițiile, pentru că acolo descoperi,

construiești efectiv o ființă vie, o iei dintr-o carte și o transformi. Nu-și are sensul această profesie decât în comunicare cu publicul. Eu consider că publicul este partenerul nostru și mi-ar plăcea ca și ei să gândească la fel, să intre în poveste cu noi.

Cum vă pare teatrul între celelalte arte?

Cel mai viu.

Ați avut vreun spectacol în care ați simțit pur și simplu că vă ieșiți din trup și vă înălțați la cer?

Au fost momente, din păcate ele sunt doar momente, probabil că dacă ar dura mai mult am înnebuni. Pentru acele momente merită să faci această profesie, atunci ești aproape de Dumnezeu, e dumnezeire în acel moment.

Vorbiți-mi, vă rog despre bănățeanul Ion Cojar. Știu că v-a fost profesor.

Am avut niște profesori excepționali. Părintele meu, tatăl meu într-ale profesiei a fost Ion Cojar. Eu cred că tot ce am devenit ca profesie și mult și ca om i se datorează lui. El nu te determina să fii doar un bun profesionist, ci și om, ceea ce e mare lucru.

Ați putea să alegeți trei cuvinte prin care să-l caracterizați sau poate nu ajung?

Nu ajung, eu îl iubesc și acum, deși el nu mai este. De câte ori urc pe scenă mă gândesc la ce ar spune dacă ar fi în sală. Era foarte dur și foarte critic și cred că i-am înțeles metoda abia când am ajuns și eu să fiu pedagog. Consider că a fost unul dintre cei mai mari profesori de arta actorului din Europa, sau mie mi s-a potrivit

foarte bine metoda lui.

Ce alte mari personaje ale scenei românești vă lipsesc?

Îmi lipsesc partenerii de vârsta mea. Am avut ocazia să joc cu actori mari ai României cum ar fi Tamara Buciuțianu sau Emil Hosu, Ruxandra Șireteanu, dar din păcate unii s-au stins prea repede.

Aș vrea să aducem în discuție și subiectul pe care l-am dezbătut chiar înainte să dau drumul reportofonului și anume starea de degradare a clădirii în care se află teatrul.

Clădirea este una foarte veche, ea, desigur, a mai suportat reparații în timp, dar necesită ceva capital, un proiect serios de renovare, reconsolidare, iar cu ajutorul primăriei vom reuși să facem acest lucru. Noi facem și acum reparații, altfel ne-ar ploua în scenă, dar făcând doar pe bucăți, repari într-o parte și se strică în cealaltă. Așteptăm, pentru că este vorba de un proiect pe fonduri europene și sunt de parcurs mai multe etape. Sunt atât de multe de făcut, în primul rând mă interesează spațiul pentru spectatori, ei trebuie să se simtă confortabil și să le placă acest loc. Mie, spre exemplu, mi-au dat lacrimile când am intrat la Mariinsky Theatre din Saint Petersburg, nu-mi puteam imagina că există o asemenea frumusețe. Cred că acesta este sentimentul pe care trebuie să ți-l ofere o instituție de cultură.

În ce spectacol o întâlnim în viitorul apropiat pe actrița Dana Dumitrescu?

Cel mai curând voi juca în „Gaițele”.

As vrea să încheiem cu un gând al dumneavoastră către cititorii jurnalului regional „Dobrogea”.

Cititorii jurnalului regional „Dobrogea” aș vrea să devină cât mai curând și cu tot sufletul spectatori fideli ai Teatrului de Stat Constanța.

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE